

KLIMAATTOP 'Dat circus mogen ze afschaffen. 180 landen die consensus moeten bereiken: dat werkt niet'

Naar de rechter om het klimaat

Marjan Minnesma sleept de Nederlandse staat voor de rechter om actie tegen klimaatverandering af te dwingen. In succes op de klimaat-top in Doha gelooft ze niet.

door Annetiek van Dongen

Marjan Minnesma speelt geen bluffpoker. Als de Nederlandse regering eind deze week niet heeft toegezegd dat ze alles in het werk zal stellen wat nodig is om verdere opwarming van de aarde tegen te gaan, stapt zij naar de rechter. „De overheid slaagt er niet in om de internationale klimaatafspraken waar Nederland voor getekend heeft, om te zetten in actie. Via de rechter willen we afdwingen dat dit alsnog versneld gebeurt. Ik maak me grote zorgen. Als we nu niet snel iets doen, laten we een onoplosbaar en onbetaalbaar probleem achter voor de generaties na ons.“

De gang naar de rechter is een grote stap voor de oprichter van de 'positieve' actiegroep Urgenda en aanvoerder van de Duurzame Top 100 van dagblad Trouw. Marjan Minnesma, die milieurecht, bedrijfskunde en filosofie studeerde en zowel voor Shell als Greenpeace werkte, heeft altijd geloofd dat de samenleving van onderop kan veranderen. Laat vooruitstrevende burgers en ondernemers zonnepanelen op hun dak leggen, dan volgt de rest vanzelf - dat idee. Maar het gaat haar veel te langzaam. „In aanloop naar de klimaatop in Doha is afgelopen weken het ene na het andere alarmerende rapport verschenen. Volgens de Wereldbank gaan we richting een temperatuurstijging van 3,6 graden! Dat is angstaanjagend. Zevenduizend wetenschappers hebben samen vastgesteld dat een gemiddelde wereldwijde stijging van 2 graden het maximale is. Daarboven gaat het mis. Door de droogte stort de voedselproductie in, door het smeltende poolijs stijgt de zeespiegel te snel. De belangrijkste oorzaak van temperatuurstijging is de uitstoot van broeikasgassen. De CO₂-uitstoot in Nederland moet volgens de klimaatverdragen in 2020 veertig procent lager zijn dan in 1990. We zitten nu op vijf procent, dus dat halen we bij lange na niet. Tenzij de overheid door de rechter verplicht

Marjan Minnesma: 'Ik maak me grote zorgen om de toekomst'.

foto Peter Boer/HH

wordt tot snelle actie. We moeten nu investeren. Kijk wat orkaan Sandy heeft aangericht in New York. Als we wachten, worden de gevolgen van klimaatverandering onbetaalbaar.“

De meest rigoureuze maar beste maatregel die de overheid kan nemen, is volgens Minnesma een nieuw belastingstelsel. „Hef geen belasting meer op arbeid, maar op grondstoffen en vervuiling - en dus op CO₂-uitstoot. Als grondstoffen duurder worden, gaan we vanzelf recylen. Wind- en zon-

ne-energie worden al steeds rendabeler. Als fossiele brandstoffen maar een beetje duurder worden, komt ook die omslag vanzelf.“

Dat Nederland zonder aardolie, aardgas en steenkool kan, staat voor haar buiten kijf. „Toen het vorig weekend stormde, was alle energie die in Denemarken werd gebruikt, opgewekt door windmolens. Op zonnige dagen haalt Duitsland al meer dan de helft van zijn energie uit zonnepanelen. Dat kunnen wij ook. De overheid moet eisen dat de bedrijven als Nuon en Essent een groot deel

Nederland hangt onderaan

- Nederland scoort zeer laag op de Climate Change Performance Index 2013, een meetlat voor de inspanningen van landen om klimaatverandering tegen te gaan.
- Met een 49e plaats eindigt Nederland zeer laag, nog onder landen als Brazilië, Indonesië en de VS.
- Het onderzoek richt zich op de 58 landen die samen verantwoordelijk zijn voor meer dan 90 procent van alle uitstoot van broeikasgassen.
- Bovenaan de lijst staat Denemarken, gevolgd door Zweden, Portugal, Zwitserland en Duitsland. België scoort 13e, Frankrijk 15e.
- Nederland is voor het tweede jaar op rij stevig afgedaald. Onderzocht zijn onder meer CO₂-uitstoot, overheidsbeleid en gebruik van hernieuwbare energiebronnen.
- Volgens de samenstellers (denktank Germanwatch en Climate Action Network Europe) doet geen enkel land genoeg om een gevaarlijke opwarming van de aarde met meer dan 2 graden te voorkomen.

van hun energie duurzaam opwekken. De overheid kan grote windmolenparken op de Noordzee faciliteren. En een goed netwerk van laadpalen, zodat we versneld kunnen overschakelen naar elektrisch vervoer.“

Gisteren arriveerde staatssecretaris Wilma Mansveld van Milieu namens Nederland op de Internationale klimaatop in Doha. Minnesma heeft er weinig vertrouwen in dat in de hoofdstad van Qatar grote stappen worden gezet. „Zelf was ik bij de allereerste Conference of the Parties, dit is de achttiende. In twee decennia is nauwelijks iets bereikt. Dat circus mogen ze van mij afschaffen. Natuurlijk moeten landen samen afspraken maken. Maar ga dan aan tafel zitten met een stuk of vijf grote machtsblokken, zoals de EU, VS en China. 180 landen die consensus moeten bereiken: dat werkt niet.“

Ook burgers moeten niet afwachten, vindt ze. „Het heft geen zin om te denken: in China komt er elke dag een kolencentrale bij, dus ik blijf lekker op m'n rug liggen. Als zonnepanelen te duur zijn, kun je ook met kleine dingen verschil maken. Laat je tv 's nachts niet op standby staan, was niet alles op 60 graden. Door te investeren in duurzaamheid, bespaar je ook gewoon geld. Dat realiseert nog niet iedereen zich.“

COLOFON

Krant niet ontvangen?

Onze excuses. Wijziging van uw adresgegevens? Wilt u gebruik maken van de vakantieservice? Abonnement opzeggen?

Vul het formulier in:
www.bndestem.nl/lezerservice,
of bel: 088 - 0 139 920

Toets 1: bezorgklachten (vanaf 07.00 uur)
Toets 2: informatie over uw abonnement
Toets 3: informatie over abonneevoorwaarden
Maandag t/m vrijdag: 08.00 - 17.00 uur
Zaterdag: 08.00 - 12.00 uur

BN DeStem
Afdeling Lezerservice
Antwoordnummer 10008,
5680 VB Best

www.bndestem.nl/lezerservice

Rubriekadvertenties
Tel: 0900 - 6743836; Fax: 0900 - 6743837
rubrieks.dagbladen@wegenermedia.nl

Alle auteursrechten voorbehouden.
BN DeStem B.V. is de intellectuele auteur. BN DeStem is een uitgever van Koninklijke Wegener N.V. Publicatieverrekeningen kunt u bij BestDirect.

Gegevensbescherming

Wegener legt van abonnees gegevens vast voor de uitvoering van de abonneesovereenkomst. Deze gegevens kunnen gebruikt worden om u op de hoogte te houden van interessante producten en diensten van Wegener en zorgvuldig geselecteerde partners. Indien u geen prijs stelt op informatie van BN DeStem of indien u uw toestemming voor het gebruik van uw e-mail adres wilt intrekken, kunt u een briefje sturen naar de Lezerservice.
Zie ook het privacy statement op www.bndestem.nl

Hoofdkantoor BN DeStem
Spinveld 55, 4815 HV Breda
Postbus 3229, 4800 MB Breda
076-5 312 311, fax 076-5 312 355
www.bndestem.nl

Uitgever: Albert Smeitink
directie@bndestem.nl
Hoofredactie: Johan van Uffelen
Henk van Ingen (adjunct)
hoofredactie@bndestem.nl

Centrale redactie:
redactie@bndestem.nl,
tel. 076-5 312 311/555

Lezersbrieven:
redactie.secretariaat@bndestem.nl
Redactiesecretariaat BN DeStem
postbus 3229, 4800 MB Breda

Abonnementenrijzen
maand € 27,50 (acceptgiro 30,75)
kwartaal € 77,65 (acceptgiro € 80,85)
jaar € 296,50 (acceptgiro € 299,95)

WEGENER Media

BN DeStem

Bibliotheken dreigen digitale slag te missen, aanbod e-boek te beperkt

door Patrick Wiercx

DEN HAAG - Openbare bibliotheken dreigen veel klanten kwijt te raken als ze niet snel kunnen overstappen op het aanbieden van een ruime digitale collectie. Het aanbod is beperkt, terwijl de vraag naar het e-boek in de bibliotheek groot is.

Digitaliseren is een hot item in de bibliotheek sector. Op 13 en 14 december is het een belangrijk thema op het jaarlijkse bibliothekencongres in Middelburg. Het grote probleem is dat juridische afspraken tussen producenten, distributeurs en de eigen sector al maar uitblijven. Maar zonder die basis kunnen de bibliotheken niet grootschalig overgaan op een digitale collectie, terwijl ze dat zo graag willen.

Een andere ontwikkeling is name-

lijk dat de verkoop van tablets en e-readers volop gaande is. Als cadeau voor sint en kerst zijn ze razend populair.

Martin Hol, marketingmanager bij de bibliotheek in Den Bosch, ziet de vraag naar e-boeken toenemen. Achter het juridisch dichttrimmen van rechten zou volgens hem om die reden veel meer vaart gezet moeten worden. „De uitrol van tablets verloopt razendsnel. Wij lopen er tegenaan dat we aan de vraag naar e-boeken absoluut niet kunnen voldoen.“

De Bossche bibliotheek kiest er vanwege het beperkte aanbod voor om mondjesmaat reclame te maken voor de digitale collectie. „Zo niet, dan leidt dat tot grote teleurstellingen bij de klant en dat willen we niet.“

Een gevolg zou kunnen zijn dat de klant zijn digitale heil elders zoekt

en de bibliotheek de rug toekent. De vraag is of de openbare bibliotheken die doelgroep ooit nog terugkrijgen als de collectie wel eenmaal op orde zal zijn. Het is een doembeeld dat je op voorhand klankzijk wegjaagt die je voor de toekomst juist zo graag wil houden.

Fransen van Bohemen van de Vereniging van Openbare Bibliotheken in Den Haag beaamt dat de digitalisering niet vlot verloopt. „De wereld wordt digitaal en daar moeten we in mee. Van het papieren boek kennen de betrokkenen de marges, de rechten. Dat is uitgekristalliseerd. Voor het digitale boek liggen die regels niet vast. Om maar eens iets te noemen: als een bibliotheek een e-boek koopt, mogen we dat dan uitlenen aan maar één persoon of aan duizend? We zijn daar nu nog niet uit.“